

Νευροψυχολογική Εξέταση

Η αξιολόγηση με ψυχολογικές δοκιμασίες είναι μια διαδικασία κατά την οποία εφαρμόζεται μια συγκεκριμένη κλίμακα ώστε να αποκτηθεί μια συγκεκριμένη βαθμολογική επίδοση... Αντίθετα, η ψυχολογική εκτίμηση συνίσταται στη συγκέντρωση των αποτελεσμάτων πολλών και διαφορετικών τέτοιων δοκιμασιών και της αξιολόγηση τους από τον κλινικό συνεκτιμώντας το ιστορικό, τις πληροφορίες του παραπεμπτικού και την συμπεριφορά του ασθενούς ώστε να κατανοήσει, να απαντήσει στα κλινικά ερωτήματα και να θέσει τα ευρήματα του υπόψη του ασθενούς, των οικείων του και του ειδικού που τον παρέπεμψε.

G.J.Meyeres, S.E.Finn, L.D. Eyede,et al.,2001

Σκοπός και Δομή της Νευροψυχολογικής εξέτασης

Ο σκοπός της νευροψυχολογικής εξέτασης μπορεί να ποικίλλει ανάλογα την περίπτωση. Η χρησιμότητα της κυμαίνεται ανάμεσα σε διάγνωση/ διαφοροδιάγνωση, εκτίμηση του ρυθμού εξέλιξης μια νόσου, διαχείρισης, φροντίδας του ατόμου, αξιολόγηση του μεγέθους ή της ύπαρξης γνωστικών ελλειμμάτων μετά από κρανιοεγκεφαλική κάκωση, σχεδιασμού θεραπευτικού πλάνου καθώς και σε ερευνητικές και νομικές περιστάσεις.

Ανάλογος με τον σκοπό της νευροψυχολογικής εξέτασης είναι και ο χρόνος και ο τρόπος εξέτασης του εκάστοτε ασθενούς. Σε κάθε περίπτωση τα βήματα που ακολουθούνται είναι τα ακόλουθα:

1) Κλινική Συνέντευξη. Εδώ καθορίζεται το αν και εφόσον μπορεί να γίνει η εκτίμηση που ζητείται.

2) Λήψη Ιστορικού. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η εκτίμηση μπορεί να λάβει χώρα και ο κλινικός νευροψυχολόγος προχωρά στην συλλογή πληροφοριών χρησιμοποιώντας την ίδια την κλινική συνέντευξη, ερωτηματολόγια, ιατρικά και σχολικά αρχεία. Μετά την ολοκλήρωση του το ιστορικό θα πρέπει να περιλαμβάνει βασικές δημογραφικές πληροφορίες, αναπτυξιακό ιστορικό, εκπαιδευτικό ιστορικό, επαγγελματικό ιστορικό, κοινωνικό ιστορικό, οικογενειακό ιστορικό, τρόπος ζωής, ψυχιατρικό ιστορικό, ιατρικό ιστορικό και την παρούσα κατάσταση του ασθενούς. Η σημασία του σωστού ιστορικού είναι μέγιστη καθώς θα αποτελέσει μέσο σύγκρισης της παρούσας κατάστασης με την προνοσηρή, δηλαδή την περίοδο που το άτομο δεν αντιμετώπιζε κανένα πρόβλημα. Παράλληλα το ιστορικό θα παρέχει την χρονική αλληλουχία της εμφάνισης και εξέλιξης του προβλήματος συμβάλλοντας έτσι στην εκτίμηση του ρυθμού εξέλιξης του προβλήματος.

3) Χορήγηση Ψυχομετρικών Δοκιμασιών. Η επιλογή των δοκιμασιών που θα χορηγηθούν εξαρτάται πάλι από τον σκοπό της εξέτασης. Σε γενικές γραμμές οι γνωστικές λειτουργίες που εξετάζονται είναι οι ακόλουθες:

Εγρήγορση και προσοχή	Οπτικοχωρική αντίληψη
Μάθηση και Μνήμη	Λεκτικές / σχολικές δεξιότητες
Κατασκευαστικές δεξιότητες	Εκτελεστικές Λειτουργίες
Επίλυση προβλημάτων	Αυτό-ρύθμιση και κινητικές ικανότητες
Προσωπικότητα	Συναισθηματική Κατάσταση

Καθοριστικό ρόλο στην απόδοση του ασθενούς στις δοκιμασίες μπορεί να έχουν πιθανές δυσκολίες στην ακοή ή στην όραση, διαταραχή ύπνου ή και πρόσληψης τροφής. Καλό θα ήταν να ενημερώσετε το νευροψυχολόγο και σε κάθε περίπτωση να φροντίσετε να έχετε μαζί σας τα γυαλιά (και για κοντά και για μακριά) καθώς μια κακή επίδοση λόγω μειωμένης οπτικής οξύτητας μπορεί να επηρεάσει την ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

4) Ερμηνεία των αποτελεσμάτων και της νευροψυχολογικής επίδοσης. Μετά την χορήγηση των ψυχομετρικών δοκιμασιών και των πληροφοριών που συνέλεξε μέσω της κλινικής συνέντευξης, των ερωτηματολογίων και της παρατήρησης και αξιοποιώντας της γνώσεις για τις εγκεφαλικές λειτουργίες και πώς αυτές εκφράζονται μέσω της συμπεριφοράς συνθέτει την νευροψυχολογική εκτίμηση η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που συνελέγησαν, τις δοκιμασίες που χρησιμοποιήθηκαν, τα αποτελέσματα των δοκιμασιών, τις διαγνωστικές εντυπώσεις και τις συστάσεις βάσει του αιτήματος νευροψυχολογικού ελέγχου.

5) Γνωστοποίηση ευρημάτων. Πέραν της νευροψυχολογικής έκθεσης που θα παραδοθεί στο νευρολόγο, ο νευροψυχολόγος βοηθά τον ασθενή να κατανοήσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, πώς αυτές μπορούν να επηρεάσουν την καθημερινότητα και πώς μπορεί βελτιώσουν ή να αντισταθμίσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Αντίστοιχη ανατροφοδότηση δίνεται και στους συγγενείς, εφόσον είναι επιθυμητό, ώστε να παραχθεί στον ασθενή στήριξη, κατανόηση και καθοδήγηση για την αντιμετώπιση των δυσκολιών.